(ע"ש], ב) [יבמות פח.],

ג) ב"ב קמג:, ד) [ע"ש בתרגום ותמלא דטעות נפל

בתרגום ותמנת דטעות נפנ בספרים ול"ל עטרא וכן הוא צערוך וכ"כ רא"י בגיטין פו. ד"ה ועטיר], ס) [וע"ע מוספות גיטין

כת. ד"ה והניתו].

תורה אור השלם

וַיַּבֵּר יוֹסֵף אֶת אֶחְיוֹ
וַהַב לֹא הִבְּרָהוּ:

גליון הש"ם

גמ' מרי בר איםק. עייו

גבו מרי בר אימק, עיין יכמות לף כל ע"ב חוס' ד"ה ר"ל: תום' ד"ה דלמא ובו' אך קשה. עיין בתשו' מעיל לדקה

מוסף רש"י

ואפילו הגדיל. לחחר

מיכן והחזיק זה בפניו כמה

שנים אינה חומה. הואיל

ותחילתו כשהוא קטן ראהו

מחזיק בה, לא ידע כשהגדיל

נר מצוה םב א מיי׳ פ״ח מהל׳

עין משפם

עשיו לו טוש"ע ח"מ סי שם טוש"ע שם סעיף

ט: ט: סד ה (מיי' פ"ד מהלי נחלות) סמג עשיו לו טוש"ע ח"מ סי" רפ סעיף ו: בה ו מיי׳ פ״ג מהל׳

עדות הל' יב סמג

עשין קט טוש"ע ח"מ סי כח סעיף ה: כח סעיף ה: בו ז מיי פ"ע מהלכות נחלות הל' ב ועיין בהשגות ובמגיד משנה סמג עשין לו טוש"ע ח"מ סי׳ רפו סעיף א:

רבינו חננאל מורידין אמר רבא ש״מ מדרב הונא אין מחזיקין בנכסי קטן ואפי' הגדיל זו השמועה של רב הונא בתחלת פ׳ האשה שוחאלמוה. ומדקמדייק י רבא משמעתיה דרב הונא ש"מ היל' כרב הונא והני מילי במקרקעי איז מורידין קרוב לנכסי קטן מעות ומטלטלי אם היה הקרוב נאמז אם היה הקודב נאם מורידין אותו וכך אמר הגאונים דבמטלטלי לז חיישינן לקרוב⁶). ועוד , _ ., ממעשה דההיא סבתא דהות לה תלת בנתא אישתכאי סכתא וחדא בנתא דאישתיירו ושבקא ינוקא. ושמעו דשכיבא סבתא אמרי תילתא יהבינן . לברתה דהיא חולקאה ותילתא יהבינן לינוקא דהיא חולקא דאימיה ואידך תילתא אימור דנשבת בחייה ברתה היא והוינן מחתי הני קרובין בחולקא מיהו חד מינייהו הוא ינוקא ואין מורידין קטן לנכסי מוקמינן שבוי הילכך מוקמינן אפוטרופא לדנקא שהוא . חצי השליש שהיה ראוי להיות ביד הינוקא ומיגו רמוקמינז אפוטרופא להאי דנקא מוקמינן נמי אאידך דנקא. האי מעשה דייקא כשמואל וכרב הונא: מרי כשמו אל זכוב הונא: מהי בר איסק אתא ליה אחא מבי חוזאי אמר ליה לא ידענא לך אייתי סהדי חסדא זיל פלוג בהדיה בפרדיסי ובוסתני דשתלת דהאי אחוך הוא ואין מורידין קרוב בנכסי קטו ושלא ברשות ירדת יום, לפיכך אין שמין לך כאריס אבל קרוב לנכסי גדול כי האי גוונא שמין לו כאריס. וכן נמי אי ידע דאית ליה אחי זעירי ומשבח השבח לאמצע וקטנים והשביחו הגדולים הנכסים השביחו

:לאמצע וכן אמר רבא א) וכ"כ הרי"ף כאן בשם רב

וכי תימא הא פשיטא ליה דאינו יודע למחות בסוף ג' אף ע"פ ואפי' הגדיל. הקטן משירד לתוכו ואכלו ג' שנים בפניו משהגדיל שהוא נזכר לשאול עידי מכירה דרגילות הוא טפי לשכוח מחאה לא הויא חזקה דהואיל ותחילת ירידתו לתוכו הוה קטן לא ידע בסוף כל ג' א״כ בלא רב הונא פשיטא דאין מחזיקין וי״ל דאי לאו 🕒 כשהגדיל שהן של אביו ולפיכך לא מיחה. דאי ס״ל לרב הונא רב הונא ממה שמעמידין אפוטרופוס לנכסי יחומין אין להוכיח - דמחזיקין בהן משהגדיל היכי מחתינן נכרי לנכסי קטן שמא יהא

בידו משיגדיל ויטעון אתה מכרת לי וירד לנכסי אביו ובא זה אחריו לזמן מרובה ותבע חלקו: שפיר קאמר לך.

באת בחתימת זקן: ויכר יוסף את אחיו. שכשיצא מהם היו כולם חתומי זקן והם לא הכירוהו שינא מאללם בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן: דלאו אחוך הוא. אותם עדים שיש לו לזה שבאו משם ומכירין בו מי הוא הביאם אתה ויעידו שאינו בן אביך או בקש עדים אחרים: א"ל. מרי לרב חסדא אי מינאי דחלי מה תועלת: סוף סוף אתו סהדי ולא מסהדי. אלא כמותי ולא כמותך: תרתי לא עבדי. מירחתך יעשו אחת שישתקו אבל שתים לא יעשו לא דיין שישתקו ולא יעידו האמת אלא גם שיעידו שקר: א"ל. ההוא אחא לרב חסדא: לפלוג לי מפרדיסי. כרמים: ובוססני. ביתן של אילנות: דשתל. איהו והשביחן ויתן לי חליין כמו שהן משובחין:

והשביחו גדולים את הנכסים השביחו לאמצע שאינו מכירך ואין זה רמאות שכשיצא מאצלך לא היה לך חתימת זקן ועכשיו

משגדלת ואכלתים שני חזקה: ולא אמרן. דאין מורידין קרוב לנכסי קטן: אלא באחי דאבא. אחיו מאביו שיטעון בהן לד ירושה: ארעתא. שדות: אבל בבתי לים לן בה. שהשכנים מעידין עליהם שבאו לחלקו של קטן: עיטדה. שטר חלוקה כשחלקו מתחילה. רק הבמות לא סרו (מלכים ב יב) מתרגמינן במתח לא די עטדו לא הפליגו מהם: לא שנא אחי דאמא. פן יאמר של אמי היו נכסי מלוג ואביו של קטן בעל אמי היה מוחזק בהן מחמת שהוא אוכל פירות והוא מת קודם לאמי ולא ירשה ואני יורש חליין מחמת אמי: היכי ליעבד. בנכסי דסבתא שאין אנו יודעין אם קיימת אם מתה: בידא דחחתה. דהילכתה כרשב"ג דקם ליה שמואל כוותיה: דלמא שכיבא סבסא. ויש לקטן חלק בהן שהם שלו מחמת אמו או שמא חליין שלו שמא מתו שתי השבויות: לוקמינהו לפלגה דנכסי בידה דינוקה. היכה למיחש דלמה לה שכיבה סבתה וחין לו חלק בהן ואין מורידין קטן לנכסי שבוי: פלגה יהבינן להחתה. ממה נפשך אם מתו שתי השבויות הרי זו יורשת חליין ואם לאו מורידין קרוב לנכסי שבוי: מוקמינן אפוטרופוס. ולא מחתיכן קטן לגוייהו דלמא לא שכיבא ואין מורידין קטן לנכסי שבוי: שמעו דשריבה סבחה. לסוף שמעו שמתה הזהנה ועל הבת שנשבית לה שמעו: מילמה יהבינן כו'. דהא ודאי שליש הנכסים לזו ושליש לקטן: דנקה. שתות חלי השליש: יהבינן לחחתה. ממה נפשך אם מתה האחות הרי חלי חלקה לזו ואם לאו מורידין קרוב לנכסי שבוי: ואידך דנקא. לא יהבינן לה שמא של קטן הם ואין מורידין קרוב לנכסי קטן: אתא ליה אחא מבי חוואי. שהלך חביו לבי חווחי ונשח שם חשה וילדה לו את זה וחזר מרי לכאן

שהיתה של אביו עד ששומע מפי לחלים (כתובות יו:). אתא ליה אחא מבי חוזאה. שהלר לביו שם והוליכו נותו וודלו שה ומה זביו וחזר לעירו ותבע חלחו ננסי אניו (כתובות כו:) אמר ליה. רג חסדה לההוא אחא, שפיר קאמר לך. שאינו מכירך, לפי שינאת בלא חתימת זקן וכחת בחתימת זקן (שם). "ויכר יוסף את שכשפירש מהן כבר חתומי זקן (שם). א לדידיה. כנ חסדא למכי. זיל אגת אייתי סהדי. להנהו סהדי המכירין אותו ויעידוך שאינו בן אכי (שם). תרתי לא עבדי חדא דשתקי מלהעיד אמת

וחדא דמסהדי שיקרא (שם).

והשביחו גדולים את הנכסים. סתס נעודן

נתפוסת הכית, השביחו לאמצע. ויטלו קטניס כגדוליס (רשב"ם ב"ב קמג:).

דאין מחזיקין דאפילו מחזיקין לא ואפילו הגדיל ולא אמרן אלא באחי דאבא אבל באחי דאמא לית לן בה ואחי דאבא חיישינן שמא יחזיק דב"ד לא יבררו כי אם נאמן או משום דידע למחות נמי לא אמרן אלא בארעתא אבל בבתי בסוף כל ג' כדפרישית אבל מדאמר רב הונא אין מורידין קרוב א"כ לית לן בה ובארעתא גמי לא אמרן אלא דלא עביד עיטרא אבל עביד עיטרא קלא חושש לרמאות וגם אית ליה דלא ידע למחות בקרוב ולומר שדה אית לה "ולא היא לא שנא אחי דאבא ולא זו של אבי ולא הגיע לחלקך אם כן שנא אחי דאמא לא שנא ארעתא ולא שנא בנכרי נמי לא ידע למחות ולכך אין בתי ולא שנא עביד עיטדא לא שנא לא מחזיקין וח"ת כמו שיש לו לדעת עביד עיטרא לא מחתינן יההיא סבתא ולומר לנכרי לשאול עידי מכירה כמו דהויא לה תלת בנתא אישתבאי איהי וחדא כן יהיה לו דעת לומר לקרובו אייתי ברתא אידך תרתי בנתא שכיבא חדא מינייהו ראיה שוה הגיע לחלקך וי"ל דגבי ושבקה ינוקא אמר אביי היכי נעביד קרוב סבור שאומר אמת שהרי של אביהם היה השדה ולא אסיק אדעתיה לוקמינהו לנכסי בידא דאחתא דלמא לומר אייתי ראייה אבל לנכרי מסיק שכיבא סבתא ואין מורידין קרוב לנכסי אדעתיה למימר אייתי ראייה עידי מכירה: אא שנא עביד עיבודא קמן נוקמינהו לנכסיה בידא דינוקא דלמא לא שכיבא סבתא ואין מורידין קמן לנכסי לא מחתינן. ול״ת דכח״ה (ב״ב דף שבוי אמר אביי הלכך פלגא יהבינא לה כט: ושם ד״ה אבל) אמרינן עטדא לאחתא ואידך פלגא מוקמינן ליה אפוטרופא קלא אית לה וי"ל ביתומים החמירו יותרים: דלכא שביבא סבתא. לינוקא רבא אמר ימגו דמוקמינן אפומרופא וא"ת הא דתנן פרק כל הגט (גיטין לפלגא מוקמינן ליה אפוטרופא לאידך פלגא דף כת. ושם ד"ה והניתו) המביא גט לסוף שמעו דשכיבא סבתא אמר אביי ממדינת הים והניחו זקן או חולה תילתא יהבינן לה לאחתא ותילתא יהבינן נותנין לה בחזקת שהוא קיים וי"ל ליה לינוקא ואידך תילתא יהבינן דנקא דסבתא הגיעה לגבורות דהתם אמרינן לאחתא ואידך דנקא מוקמינן ליה אפומרופא כי הגיע לגבורות חיישינן °אך קשה לינוקא רבא אמר ימגו דמוקים אפומרופא דבסמוך אמרינן הלכך פלגא יהבינו לדנקא מוקמינן נמי אפוטרופא לאידך דנקא לאחתא תרי תלתי הוה לה למיתב סמרי בר איםק אתא ליה אחא מבי חוזאי 60 דאפילו שכיבא סבתא מסתמא ברתא לא שכיבא דליכא למימר דברתא א"ל פלוג לי אמר ליה לא ידענא לך אתא נמי הגיעה לגבורות דאם כן סבתא לקמיה דרב חסדא א"ל דשפיר קאמר לך איתפלגא ותו ליכא למיחש דלמא שנאמר יויכר יוסף את אחיו והם לא שכיבא כדאמר בגיטין (שס) כיון הכירוהו מלמד שיצא בלא חתימת זקן ובא דפלג פלג וי"ל דגבי גט דוקא אמרינן בחתימֶת זקן א״לִ זיל אייתי סְהְדי דאחוה את בחזקת שהוא קיים משום עיגונא אמר ליה אית לי סהדי ודחלי מיניה דגברא וכן בשביל אכילת קרבן ותרומה אלימא הוא א"ל לדידיה זיל אנת אייתי סהדי אבל הכא אדרבה החמירו בנכסי רלאו אחוך הוא א"ל דינא הכי המוציא יתומים להחזיק הסבתה וברתה במתה דאמרינן לעיל דאפי' בעביד מחבירו עליו הראיה א"ל יהכי דיינינא לך עיטדא לא מחחינן אע"ג דאית לה ולכל אלימי דחברך אמר ליה סוף סוף קלא אי נמי הכא שנשבו חיישינן אתו סהדי ולא מסהדי א"ל תרתי לא עבדי

> דאי ודאי לא שכיבא סבתא הוה יהבינן כל נכסי לאחתא ואמאי נוקי פלגא לינוקא על ידי אפוטרופוס אלא ודאי בכל ענין אין מורידין קטן דכיון שהקטן אדון האפוטרופום אולי ישמע להטן שלא לחרוש ושלא לזרוע וי"ל דהא דהאמר פלגא מוקמינן ליה אפוטרופוס לינוקא לא לאכול כל הפירות כדין קרוב היורד לנכסי שבוי אלא שישמור האפוטרופוס כדין אריס בחזקת סבתא ויתפרנס הקטן מזה וזה טוב מלתתם לאחתא שתאכל כל הפירות חנם כדין קרוב היורד לנכסי שבוי: שיצא בלא חתימת זקן. הוא הדין אם יצא בחתימת זקן דאין נאמן לומר שהוא אחיו דח"כ לא שבקת חיי לכל בריה העשירים שכל אחד יאמר אני אחיך ועוד דהא תנן בפ' יש נוחלין (ב"ב דף קלד.) האומר זה אחי אינו נאמן אלא הכא מרי בר איסק לא היה טוען ברי אלא לא ידענא

טפי דלמא מתו לפי שעשו להם יסורין:

מוקמינן ליה אפוטרופום.

מורידין קטן לנכסי שבוי ומסתמא

אפי׳ על ידי אפוטרופוס דהא משמע

ואם תאמר והא אין

לך ולכך אם יצא בחתימת זקן אינו נאמן כיון שאינו מכחישו אלא אמר לא ידענא ליה: זיל את אייתי סהדי דלאו אחוך הוא. וא"מ וכי כל אדם עשיר אלם יצטרך להביא עדים שאין התובעו אחיו וי"ל דשאני הכא שאותו אמר שיש לו עדים ויראים להגיד א"ל רב חסדא שיעשה עמהם שיעידו ומרי בר איסק א"ל סוף סוף דהשתא נמני יעידו שקר מיראתי ויאמרו שאינו אחי או יאמרו שאינם יודעים אע"פ שיודעין ומשני תרתי לא עבדי חדא שישתקו מלהעיד וחדא שישקרו ויאמרו אין אנו יודעים או שיאמרו אינו אחיו:

לסוף אתו סהדי דאחוה הוא א"ל לפלוג לי

נמי מפרדיםי ובוסתני דשתל אמר ליה שפיר

קאמר לך מדתנן יהניה בנים גדולים וקשנים